

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Bohuslava Hnízdila a soudců JUDr. Brigity Chrastilové a doc. JUDr. Petra Průchy, CSc., v právní věci **stěžovatele: M. S.,** zastoupen JUDr. Pěvou Skýbovou, advokátkou, se sídlem nám. 28. října 17, Brno, a **dalšího účastníka: Ministerstvo vnitra,** se sídlem Nad Štolou 3, poštovní přihrádka 21/OAM, Praha 7, v řízení o kasační stížnosti stěžovatele proti usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 12. 10. 2004, č. j. 55 Az 687/2003 - 50,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá**.

II. Ministerstvu vnitra **se nepřiznává** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

III. Ustanovené zástupkyni stěžovatele, advokátce JUDr. Pěvě Skýbové, **se nepřiznává** odměna za zastupování v řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

Rozhodnutím Ministerstva vnitra (dále též „žalovaný“) ze dne 10. 5. 2003, č. j. OAM - 1185/VL - 19 - ZA08 - 2003, nebyl stěžovateli udělen azyl podle § 12, § 13 odst. 1, 2 a § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“), a dále bylo rozhodnuto, že na cizince se nevztahuje překážka vycestování ve smyslu § 91 zákona o azylu.

Proti tomuto rozhodnutí podal stěžovatel žalobu ke Krajskému soudu v Brně, jíž se domáhal zrušení rozhodnutí žalovaného. O této žalobě bylo rozhodnuto usnesením Krajského soudu v Brně ze dne 28. 6. 2004, č. j. 55 Az 687/2003 - 37, tak, že podání

stěžovatele ze dne 2. 6. 2003 bylo odmítnuto a dále bylo vysloveno, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Proti tomuto usnesení krajského soudu podal stěžovatel dne 2. 8. 2004 kasační stížnost, jíž se domáhal zrušení rozhodnutí Krajského soudu v Brně a vrácení věci tomuto soudu k dalšímu projednání. Stěžovatel zároveň uvedl, že si je vědom toho, že musí mít zástupce z řad advokátů, na kterého ale nemá peníze, a proto ve smyslu § 30 o. s. ř. s odvoláním na § 138 o. s. ř. požádal o ustanovení bezplatného zástupce z řad advokátů.

Usnesením Krajského soudu v Brně ze dne 12. 10. 2004, č. j. 55 Az 687/2003 - 50, byl návrh stěžovatele na ustanovení právního zástupce zamítnut. V odůvodnění svého usnesení krajský soud uvedl, že stěžovatel byl vyzván k předložení vyplněného formuláře potvrzení o osobních, majetkových a výdělkových poměrech ve lhůtě 15 dnů, přičemž tato výzva mu byla doručena fikcí podle § 46 odst. 4 o. s. ř. dne 20. 9. 2004. Protože stěžovatel do dne rozhodnutí soudu výzvu nesplnil a nedoložil tedy, že jsou u něj dány předpoklady pro osvobození od soudních poplatků, resp. pro ustanovení zástupce, bylo rozhodnuto tak, že se jeho návrh na ustanovení zástupce zamítá.

Proti uvedenému usnesení podal stěžovatel dne 5. 11. 2004 kasační stížnost, v níž uvedl, že krajský soud nezjistil přesně a úplně skutkový stav věci před vydáním usnesení a v důsledku toho i nesprávně právně posoudil jeho žádost. Dále namítl, že důkazy, které si soud opatřil pro rozhodnutí, nebyly úplné, došlo opětovně k porušení zákona a soud nemohl správně usuzovat na skutkové a právní otázky, které pro své rozhodnutí potřebuje zodpovědět. Konečně uvedl, že rozhodnutí nevyplývá ze zjištěných podkladů, tj. není zde logická vazba mezi rozhodnutím a podkladem pro ně.

Pokud jde o zaslaný tiskopis pro zjištění osobních a majetkových poměrů, uvedl, že tato písemnost byla uložena na poště a tak mu byla „doručena“. On se o tom vůbec nedozvěděl, pošta jej o tomto uložení neuvědomila, takže zmeškal lhůtu k zaslání a činí tak až nyní náhradním tiskopisem. Navrhl proto, aby usnesení krajského soudu bylo pro nezákonnost zrušeno.

Nejvyšší správní soud zkoumal nejprve formální náležitosti kasační stížnosti a konstatoval, že kasační stížnost je podána včas. Jde o rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost přípustná.

Nejvyšší správní soud napadené soudní rozhodnutí přezkoumal v souladu s ustanovením § 109 odst. 2, 3 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), vázán rozsahem a důvody, které stěžovatel uplatnil ve své kasační stížnosti. Nejvyšší správní soud přitom neshledal vady podle § 109 odst. 3 s. ř. s., k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti.

Kasační stížnost není důvodná.

Stěžovatel podal kasační stížnost z důvodu, který lze podřadit pod § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s., tj. z důvodu nepřezkoumatelnosti spočívající v nesrozumitelnosti nebo nedostatku důvodů rozhodnutí, popř. v jiné vadě řízení před soudem, mohla-li mít taková vada za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé. Takovou nezákonnost Nejvyšší správní soud nezjistil, neboť z obsahu spisu vyplývá, že stěžovatel nesplnil krajským soudem uloženou povinnost doložit své osobní, majetkové a výdělkové poměry ve lhůtě stanovené

soudem. Ustanovení zástupce účastníku řízení přitom ve smyslu § 35 odst. 7 s. ř. s. připadá v úvahu u navrhovatele, u něhož jsou předpoklady, aby byl osvobozen od soudních poplatků, a je-li to třeba k ochraně jeho práv. V tomto případě však stěžovatel neprokázal předpoklady pro osvobození od soudních poplatků stanovené v § 35 odst. 7 s. ř. s., když k výzvě soudu nedoložil své osobní, majetkové a výdělkové poměry, krajský soud proto postupoval správně, pokud z tohoto důvodu jeho žádost o ustanovení zástupce zamítl.

K otázce doručení „Potvrzení o osobních, majetkových a výdělkových poměrech k žádosti o osvobození od soudních poplatků a ustanovení zástupce“ lze uvést následující:

Uvedená výzva krajského soudu ze dne 3. 9. 2004 byla stěžovateli doručována do vlastních rukou na adresu, kterou uvedl v kasační stížnosti jako adresu svého pobytu. Podle § 45 odst. 1, 4 a 5 o. s. ř., ve znění účinném do 31. 12. 2004, ve spojení s § 42 odst. 5 s. ř. s. fyzické osobě lze doručit písemnost v bytě, v místě podnikání, na pracovišti nebo kdekoliv bude zastižena. Nebyl-li adresát písemnosti, která má být doručena do vlastních rukou, zastižen, ačkoliv se v místě doručení zdržuje, písemnost se uloží a adresát se vhodným způsobem vyzve, aby si písemnost vyzvedl. Nevyzvedne-li si adresát zásilku do 10-ti dnů od uložení, považuje se poslední den této lhůty za den doručení, i když se adresát o uložení nedozvěděl. Není-li zjištěn opak, má se za to, že se adresát v místě doručení zdržoval.

Při doručování v bytě, kde se stěžovatel podle vlastních údajů v kasační stížnosti zdržoval jako na adrese svého bydliště, nebyl stěžovatel zastižen, ačkoliv nepopírá, že se v místě doručení zdržoval. Doručovaná písemnost byla proto uložena na poště (dne 8. 9. 2004) a stěžovateli bylo doručovatelkou O. P. téhož dne uložení zásilky oznámeno. Všechny tyto skutečnosti jsou seznatelné ze zvláštní obálky s modrým pruhem, jejíž součástí je i doručenka, která má všechny náležitosti vymezené právním předpisem, konkrétně ustanovením § 50e o. s. ř., ve znění účinném v době doručování, a ustanoveními § 47 odst. 3 písm. a) a § 46 odst. 3 vyhlášky č. 28/2001 Sb., kterou se stanoví poštovní podmínky základních služeb a základní požadavky kvality při jejich zajišťování držitelem poštovní licence (vyhláška o základních službách držitele poštovní licence), jež byla účinná v době doručování. Doručenka, jež je součástí obálky, byla jak odesilatelem při odesílání, tak poštovním doručovatelem při doručování řádně a úplně vyplněna, resp. rozhodné údaje byly uvedeny na vrácené obálce jako takové, od níž doručenka nebyla oddělena, takže doručenka má povahu veřejné listiny (§ 50e odst. 4 o. s. ř. ve znění účinném v době doručování).

K tomu, aby mohla být vyvrácena správnost údajů o doručení obsažených v doručence, musí účastník řízení především tvrdit skutečnosti, jež vedou k závěru, že údaje v doručence nejsou pravdivé. Jde-li o tzv. náhradní doručení písemnosti určené do vlastních rukou účastníka, jsou tvrzeními, jež v případě, že jsou prokázána, mohou vyvrátit závěr o doručení dokladovaném doručenkou, zásadně jen tvrzení, že se nezastižený adresát v době pokusu o doručení písemnosti v místě doručení nezdržoval, případně tvrzení, že pošta při doručování zásilky nedodržela postup předepsaný občanským soudním řádem a jinými předpisy o doručování. Ani jedno z toho však stěžovatel netvrdí. Vhodným způsobem výzvy k vyzvednutí písemnosti ve smyslu § 46 odst. 4 o. s. ř., ve znění účinném v době doručování, bylo i písemné uvědomění (oznámení) o uložení zásilky na poště, vhozené poštovním doručovatelem do poštovní schránky adresáta. Toto uvědomění (oznámení) bylo, jak je patrné z doručenky, jež je veřejnou listinou, doručovatelem provedeno. Případná ztráta písemného uvědomění o uložení zásilky na poště, bylo-li doručeno do sféry ovládané adresátem,

a tedy např. do jeho poštovní schránky, jde (za jinak splněných podmínek náhradního doručení) na vrub adresáta, tedy stěžovatele. Lze tedy uzavřít, že stěžovateli byla výzva krajského soudu doručena náhradním způsobem desátý den od uložení zásilky podle § 46 odst. 4 věty druhé o. s. ř., ve znění účinném v době doručování, neboť podle tohoto ustanovení nastávají účinky doručení (za splnění zákonem předepsaných podmínek) i tehdy, kdy se adresát o uložení písemnosti nedozvěděl. Při náhradním doručování byly dodrženy ústavní kautely pro použití výjimečného nástroje, tzv. doručování fikcí, jak byly formulovány např. v nálezu Ústavního soudu ze dne 16. 9. 2004, sp. zn. II. ÚS 451/03, neboť byly beze zbytku naplněny všechny striktní podmínky a právní náležitosti pro uplatnění účinku náhradního doručení stanovené v § 46 odst. 4 ve spojení s odst. 5 o. s. ř., ve znění účinném v době doručování. Skutečnost, že své poměry stěžovatel doložil po vydání napadeného usnesení, nemohla na rozhodnutí krajského soudu již ničeho změnit.

Nejvyšší správní soud proto dospěl k závěru, že se Krajský soud v Brně napadeným usnesením nedopustil nezákonnosti spočívající v odmítnutí návrhu ve smyslu § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. Z těchto důvodů dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že kasační stížnost není důvodná, a proto ji zamítl (§ 110 odst. 1 s. ř. s.).

Stěžovatel, který neměl v tomto řízení úspěch, nemá právo na náhradu nákladů řízení (§ 60 odst. 1 s. ř. s.). Žalovaný žádné náklady neuplatňoval a Nejvyšší správní soud ani žádné mu vzniklé náklady ze spisu nezjistil, a proto bylo rozhodnuto tak, že Ministerstvu vnitra se nepřiznává náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

Usnesením Krajského soudu v Brně ze dne 9. 11. 2004, č. j. 55 Az 687/2003 - 61, byla stěžovateli pro toto řízení ustanovena zástupcem JUDr. Pěva Skýbová, advokátka, se sídlem v Brně. Uvedená advokátka v podání ze dne 6. 12. 2005 požadovala náhradu nákladů řízení za jeden úkon právní pomoci spočívající v převzetí a přípravě zastoupení, a to ve výši 1000 Kč spolu s režijním paušálem v částce 75 Kč. Současně doložila, že je plátcem daně z přidané hodnoty a požadovala přiznání této daně ve výši 204 Kč. Podle § 11 odst. 1 písm. b) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), mimosoudní odměna náleží za úkon právní služby spočívající v první poradě s klientem včetně převzetí a přípravy zastoupení nebo obhajoby, je-li klientovi zástupce nebo obhájce ustanoven soudem. V daném případě byla advokátka stěžovateli ustanovena soudem, a podmínkou přiznání odměny podle § 11 odst. 1 písm. a) advokátního tarifu je první porada s klientem. Tuto první poradu s klientem však JUDr. Skýbová ani netvrdí (natož aby ji doložila), nelze jí proto z tohoto důvodu požadovanou odměnu přiznat. Nejvyššímu správnímu soudu proto nezbylo, než rozhodnout tak, že ustanovené zástupkyni stěžovatele se odměna za zastupování v řízení o kasační stížnosti nepřiznává.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 28. prosince 2005

JUDr. Bohuslav Hnízdil
předseda senátu